

Informacja

o wynikach kontroli przeprowadzonych w roku szkolnym 2015/2016 w województwie podlaskim w zakresie zgodności działania placówek niepublicznych z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach

Wstęp

Kontrola została zrealizowana w okresie wrzesień – listopad 2015 r.

Cel kontroli:

Celem kontroli była **ocena zgodności działania niepublicznych:**

- 1) młodzieżowych ośrodków wychowawczych (MOW);**
- 2) młodzieżowych ośrodków socjoterapii (MOS);**
- 3) specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych (SOSW);**
- 4) specjalnych ośrodków wychowawczych (SOW);**
- 5) ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (ORW)**

z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 109, poz. 631), z wyjątkiem przepisów określających wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.

Zakres kontroli:

Kontrolą objęto okres od dnia 1 września 2015 roku do dnia rozpoczęcia kontroli. Kontrolę przeprowadzono w **7** (87,5%) nadzorowanych niepublicznych: młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych oraz ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Nie przeprowadzono kontroli w jednym młodzieżowym ośrodku wychowawczym, który rozpoczął działalność od 1 września 2015 roku.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności

wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 109, poz. 631)

Ustalenia kontroli.

Podczas kontroli wizytatorzy przeanalizowali dokumenty przedłożone przez dyrektora kontrolowanej niepublicznej placówki związane z jej działalnością: statut placówki, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, postanowienia sądu rodzinnego o zastosowaniu środka wychowawczego w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, arkusz organizacji placówki, arkusz organizacji szkoły wchodzącej w skład placówki, indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne wychowanków, protokoły rady pedagogicznej;

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

- Liczba wychowanków w kontrolowanych placówkach:

1) w przypadku MOW łącznie **77**, w tym:

- a) liczba wychowanków z postanowieniem sądu rodzinnego o zastosowaniu środka wychowawczego w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym: **77**
- b) liczba wychowanków z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na niedostosowanie społeczne: **51**

2) w przypadku MOS łącznie **28**, w tym:

- a) liczba wychowanków z postanowieniem sądu rodzinnego o zastosowaniu środka wychowawczego w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku socjoterapii: **0**
- b) liczba wychowanków z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym: **28**

3) w przypadku ORW łącznie **65**, w tym:

- a) liczba wychowanków z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na niepełnosprawność intelektualną z niepełnosprawnościami sprzężonymi: **13**
- b) liczba wychowanków z orzeczeniem o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych: **51**

W jednym ośrodku rewalidacyjno – wychowawczym jeden z wychowanków posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym.

Informacje z kontroli, dotyczące wszystkich kontrolowanych placówek

- We wszystkich kontrolowanych placówkach **organizowana jest i udzielana jest wychowankom pomoc psychologiczno-pedagogiczna** w formach, o których jest mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013

r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532), zgodnie z odpowiednio § 15 pkt 2, § 25 ust. 2, § 32 ust. 2 i § 37 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach, w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

- **Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w 6 kontrolowanych placówkach (MOW, MOS i ORW) jest grupa wychowawcza**, co jest zgodne z § 18 ust. 1, § 28 ust. 1, § 33 ust. 1 i § 38 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...), w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
Nieprawidłowość dotyczy jednego ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki
- **Grupą wychowawczą w kontrolowanych placówkach opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej** zgodnie z § 18 ust. 3, § 28 ust. 3, § 33 ust. 3 i § 38 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty **w 6 spośród 7 skontrolowanych placówek.**
- Wychowawcy grup wychowawczych w MOW, MOS i ORW (z wyjątkiem wychowanków ORW objętych zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi na podstawie orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych) **realizują z wychowankiem indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny**, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz.1113), co jest zgodne z § 41 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...), w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Informacje z kontroli, dotyczące młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii

- Wszystkie kontrolowane młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowy ośrodek socjoterapii **zapewniają wychowankom całodobową opiekę** zgodnie z odpowiednio § 19 ust. 1, § 29 ust. 1 i § 34 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

- W młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowym ośrodku socjoterapii **organizowane są zajęcia resocjalizacyjne, terapeutyczne oraz profilaktyczno-wychowawcze umożliwiające nabywanie umiejętności życiowych ułatwiających prawidłowe funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym**, co jest zgodne z § 15 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...), w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- Powyższe placówki (MOW i MOS) umożliwiają swoim wychowankom **udział w różnorodnych zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych, w tym w zajęciach organizowanych na świeżym powietrzu w wymiarze co najmniej dwóch godzin dziennie (o ile pozwalają na to warunki atmosferyczne), a także w zajęciach kulturalno-oświatowych i zajęciach rozwijających zainteresowania i szczególne uzdolnienia**, zgodnie z § 17 pkt 2-4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...), w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- Kontrolowane MOW i MOS **współpracują – w miarę potrzeb - ze szkołami ogólnodostępnymi w zakresie diagnozowania i rozwiązywania problemów dydaktyczno-wychowawczych uczniów odpowiednio niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym uczęszczających do tych szkół**, zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...), w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- W placówkach tych, zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, **opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej, który ma do pomocy co najmniej jednego pracownika.**
- Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze oraz Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, w których przeprowadzono kontrolę, **prowadzą działalność w ciągu całego roku kalendarzowego jako placówka, w której nie są przewidziane ferie szkolne**, co jest zgodne z § 20 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- **Liczba wychowanków w grupach wychowawczych w tych placówkach jest zgodna z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, i wynosi do 12 wychowanków.**

Informacje z kontroli, dotyczące ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację

obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki

- Wychowankami wszystkich kontrolowanych ORW są **dzieci i młodzież w wieku od 3 roku życia do 25 roku życia**, co jest zgodne z § 36 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...), w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- Zgodnie z § 37 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, kontrolowane ORW zapewniają swoim wychowankom z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim **udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, prowadzonych indywidualnie lub w zespołach, zajęciach terapeutycznych i usprawniających ruchowo, dostosowanych do potrzeb wychowanków, oraz zajęciach rekreacyjnych.**
- Wszystkie ORW **prowadzą działalność przez cały rok szkolny, z wyjątkiem sobót i dni ustawowo wolnych od pracy, jako placówka w której są przewidziane ferie szkolne**, co jest zgodne z § 39 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- **Czas pracy** we wszystkich poddanych kontroli ORW, zgodnie z § 39 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, wynosi **nie mniej niż osiem godzin dziennie**. Został on określony, zgodnie z § 39 ust. 2 w.w. rozporządzenia, **przez dyrektora ORW w uzgodnieniu z organem prowadzącym.**
- W każdej placówce liczba wychowanków w grupie wychowawczej jest zgodna z § 38 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, i wynosi:
 - 1) w przypadku wychowanków z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim – **do 4**,
 - 2) w przypadku wychowanków z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi – **do 8**, z tym że w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest autyzm, w tym zespół Aspergera – **do 4**
- W **3 z 4** kontrolowanych ORW, do każdej grupy wychowawczej w ORW **została zatrudniona pomoc wychowawcy**, zgodnie z § 38 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych (...) w związku z art. 84b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Wykaz skontrolowanych placówek:

- 1) Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Downarach

- 2) Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Brodzie Nowym
- 3) Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Perkach Karpiach
- 4) Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Niepublicznym Przedszkolu „Mały artysta” w Łomży
- 5) Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy (dla chłopców) w Augustowie
- 6) Salezjański Ośrodek Wychowawczy w Różanymstoku
- 7) Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Różanymstoku

Przeprowadzający kontrolę wizytatorzy nie sformułowali spostrzeżeń dotyczących działalności statutowej kontrolowanych niepublicznych placówek, zaobserwowanych podczas przeprowadzania kontroli, a nie będących przedmiotem tej kontroli.

W odniesieniu do 1 skontrolowanej placówki (Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Niepublicznym Przedszkolu „Mały artysta” w Łomży) wydano **3 zalecenia**.

Wydane zalecenia:

L.p.	Przepisy prawne, których dotyczyły wydane zalecenia	Treść wydanych zaleceń
1	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 109, poz. 631) w związku z art. 84b ust. 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaleca się organizowanie pracy z wychowankami w grupach wychowawczych, zgodnie z odpowiednio § 18 ust. 1, § 28 ust. 1, § 33 ust. 1 i § 38 ust. 1 rozporządzenia
2	ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaleca się, aby grupą wychowawczą opiekował się wychowawca grupy wychowawczej zgodnie odpowiednio z § 18 ust. 3, § 28 ust. 3, § 33 ust. 3 i § 38 ust. 3 rozporządzenia
3		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaleca się, aby do każdej grupy wychowawczej została zatrudniona pomoc wychowawcy, zgodnie z § 38 ust. 4 rozporządzenia

Opracowała:

st. wiz. Jolanta Lenkiewicz-Broda